

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 48/2497

นายเชียงแข็ง หรือชงฮี้ แซ่อ้อ ที่ 1 นายจ๊กลัง หรือจรูญ แซ่อ้อ ที่ 2 โจทก์ นายเอ็งซัง แซ่ลิ่ม ที่ 1 นายเกียงซัง แซ่ลิ่ม ที่ 2 นายฮกจั้ง แซ่อึ้ง ที่ 3 จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1062

ย่อ / หลักกฎหมาย

ในกรณีที่ฟ้องร้องขอเลิกห้างหุ้นส่วนและตั้งผู้ชำระบัญชีนั้น เมื่อศาลพิพากษาให้เลิกและตั้งผู้ชำระบัญชีแล้วเมื่อปรากฏแก่ผู้ชำระบัญชีว่า ผู้ใดเป็นลูกหนี้หรือมีทรัพย์สินเกี่ยวข้องแก่ห้างหุ้นส่วนที่ชำระบัญชี และผู้นั้นไม่ยอมชำระหรือนำส่งแล้ว ก็ย่อมต้องฟ้องร้องต่อศาลเป็นเรื่องๆ ไปจะขอให้ศาลบังคับให้เขาส่งหรือชำระในคดีเดิมที่ขอเลิกหุ้นส่วนนั้นไม่ได้เพราะมิได้มีกฎหมายให้อำนาจไว้ดังในเรื่องล้มละลาย ประชุมใหญ่ครั้งที่ 5/2497

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องจำเลยขอเลิกห้างหุ้นส่วนและตั้งผู้ชำระบัญชีจำเลยให้การว่าเหมือนแร่เป็นของจำเลย ไม่ได้เป็นหุ้นส่วนกับใครศาลพิพากษาว่าโจทก์จำเลยได้เข้าหุ้นส่วนซื้อเหมืองเรือชุดและอุปกรณ์ ให้กองหมายเป็นผู้ชำระบัญชี คดีถึงที่สุด ในชั้นชำระบัญชี ผู้ชำระบัญชีมีคำสั่งให้จำเลยส่งประธานบัตร 16 แปลง จำเลยไม่ยอมส่ง ผู้ชำระบัญชีขอให้ศาลชั้นต้นบังคับศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้จำเลยส่ง จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน จำเลยฎีกา ศาลฎีกาปรึกษาเห็นว่า มูลกรณี โจทก์ฟ้องขอให้ศาลสั่งเลิกห้างหุ้นส่วนและขอตั้งผู้ชำระบัญชี จึงมีประเด็นเพียงว่า คู่ความเป็นหุ้นส่วนกันหรือไม่ และควรสั่งเลิกห้างหุ้นส่วน ตั้งผู้ชำระบัญชีหรือไม่เท่านั้น ไม่มีประเด็นไปถึงกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินของหุ้นส่วน และมีมติในที่ประชุมใหญ่ว่า ในเรื่องตั้งผู้ชำระบัญชียกกฎหมายมิได้บัญญัติให้อำนาจบังคับบัญชาผู้เกี่ยวข้องไว้ดังเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ความในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1062 เพียงแต่บัญญัติถึงวิธีการที่ผู้ชำระบัญชีจะต้องกระทำเป็นลำดับก่อนและหลังเท่านั้น ฉะนั้นเมื่อปรากฏแก่ผู้ชำระบัญชีว่าผู้ใดเป็นลูกหนี้หรือมีทรัพย์สินเกี่ยวข้องแก่ห้างหุ้นส่วนที่ชำระบัญชีและผู้นั้นไม่ยอมชำระหรือนำส่ง ก็ย่อมต้องฟ้องร้องต่อศาลเป็นเรื่อง ๆ ไป จะขอให้ศาลบังคับดังในเรื่องล้มละลายมิได้เพราะมิได้มีกฎหมายให้อำนาจไว้ เหตุนี้การที่ศาลบังคับจำเลยให้ส่งประธานบัตรตามที่ผู้ชำระบัญชีรายงานต่อศาล ซึ่งจำเลยเถียงว่าเป็นของจำเลย ไม่ใช่ทรัพย์สินที่ถูกบังคับตามคำพิพากษาโดยมิได้มีการฟ้องร้อง ย่อมเป็นการผิดกฎหมายกระบวนวิธีพิจารณาจึงพิพากษายกคำสั่งและคำพิพากษาศาลล่างทั้งสอง แต่ไม่ตัดสิทธิผู้ชำระบัญชี และผู้เป็นหุ้นส่วนที่จะฟ้องร้องให้ถูกต้อง

องค์คณะ

ธรรมบัณฑิตสิทธิศฤงคาร · นนทปัญญา · ดุลยทัศน์ชนาณัติ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/48/2497>